

Cirkulera

Juni 2009. Information från VafabMiljö om långsiktigt hållbar avfallshantering.

Anlita oss för en miljöriktig avfallshantering

● VafabMiljö arbetar med långsiktigt hållbar avfallshantering. I detta nummer kan du läsa om Scanspac som jobbar för att bli bättre i sitt miljöarbete. Vi berättar också om den nya tippen som byggs på Gryta i Västerås. På sista sidan presenteras Börje Erbrink, rutinerad säljare på VafabMiljö.

VafabMiljö är ett avfallsbolag som ägs av kommunerna i Västmanlands län och Enköping samt Heby kommun. Vårt mål är att jobba för en hållbar och miljöriktig avfallshantering. För att uppnå det har vi resurser för:

- sortering
- förbränning
- insamling och transport
- biologisk behandling
- avancerad deponi

Våra resurser finns lokalt på våra sex avfallsstationer och arton Återbruk. Vi har också stor erfarenhet för att samla in och ta hand om farligt avfall. Vi är också miljöcertifierade enligt ISO 14001.

Kunden är viktig

För våra kunder erbjuder vi bra service, god kvalitet, hög effektivitet och självklart ett stort engagemang och kompetens.

Som kund kan du teckna ett helhetsavtal som innebär att vi tar hand om avfallshandlingen i alla led: insamling, transport, återvinning och behandling. Det spar både dina pengar och miljö.

För mindre företag kan vi erbjuda Återbrukskort.

Kontakta våra säljare så får du veta mer. Du hittar telefonnummer på baksidan.

Scanspac vill göra rätt för miljön

Kurt Andersson är produktionsledare på Scanspac, målerispackelproducent i Sala. De har nyligen investerat i en ny komprimator för brännbart avfall. Genom att trycka ihop avfallet kan man spara på transporter.

● Scanspac är en anrik spackelfabrik som ligger i Sala. Fabriken är både kvalitets- och miljöcertifierad. Här har tillverkats spackel sedan 1950-talet. En anledning är den Dolomitu-gruva som ligger här intill och som fortfarande förser fabriken med huvudingrediensen.

Dolomit är den sten som ger spackel dess karakteristiska, vita färg. Kanske är det därför hela industrilokalen tycks pudrad med fint, vitt mjöl.

Kurt Andersson är produktionsledare på företaget.

– Scanspac tillhör idag en stor fransk koncern, berättar han medan han går över det golv han traskat i 30 år. För tre år sedan flyttades huvudkontoret till Glanshammar i Örebro. Nu är vi här i Sala en ren produktionsenhet med 16 anställda, varav tre tjänstemän. Vår produktion ligger på cirka 90 000 liter spackel om dagen.

En sådan produktion ger en hel del avfall. Och det är ett problem

fabrikschef Leif Eriksson och Kurt arbetar mycket med.

– Vi har en komplex industri där avfallet är svårt att sortera och därför ger mycket deponi, säger Leif. Deponi kostar pengar.

Investerat i komprimator

För att spara både på miljön och pengar har Scanspac investerat i en komprimator för brännbart avfall.

Här har de haft hjälp av Johan Norling på VafabMiljö.

– Vi funderade på olika lösningar och kom fram till att en komprimator var ett bra alternativ för Scanspac, säger Johan. Genom den minskar vi bland annat på trans-

porterna, från två varje månad till en varannan månad.

Förutom deponi och brännbart, sorterar personalen wellpapp och mjukplast. Bland stora behållare, klädda av sedan länge stelnat spackel, står containrar med mer eller mindre sorterat avfall.

– Visst kan vi bli bättre, säger Kurt och plockar bland soporna som innehåller både gott och blandat. Men sorteringen får inte bli för tidskrävande eller komplicerad, det fungerar inte i det vardagliga arbetslivet.

Produktionen i spackelfabriken är sedan 1984 i stort sett datoriserad. "Hjärnan", en typ jättedator med oförställda siffror står på

Till vänster: Leif Eriksson, fabrikschef, övervakar arbetet vid produktionslinjens "hjärta".

Till höger: En komplex produktion för att tillverka spackel.

Nedan: Komprimatorn för brännbart avfall ska minska mängden avfall till deponi.

Nedan till höger: Fredrik Dimberg blandar färgpigment till spacklet.

hedersplatsen på andra våningen. Här bestäms bland annat mängden ingredienser.

– Målerispackel innehåller i stort sätt tre ingredienser, säger Leif. Dolomit, vatten och cenosfär. Dolomiten kommer från gruvan här i Sala och cenosfär, som är en restprodukt från kol, importeras från Kina eller Ukraina.

Cenosfär kommer i stora "bigbags", som bland annat är en anledning till att Scanpacs stora mängder brännbart avfall. Det finns en tanke att återvinna behållarna, men man är ännu inte riktigt framme vid lösningen.

Intill "hjärnan" står en stor "matberedare" där spacklet blandas. Här kommer faktiskt en mänsklig hand in. För dagen är det Fredrik Dimberg, som ansvarar för att de små detaljerna blir rätt.

– Jag blandar bland annat in färgpigment, förklarar han där han står och mättar vid en våg för att få rätt nyans svärta.

Nere på industrigolvet igen, visar Leif och Kurt fabriken vattenreningsanläggning.

– Det blir stora mängder spill-

– Visst kan vi bli bättre, säger Kurt och plockar bland soporna som innehåller både gott och blandat. Men sorteringen får inte bli för tidskrävande eller komplicerad, det fungerar inte i det vardagliga arbetslivet.

vatten. Vi renar det i reningsanläggningen och släpper sedan ut det i kommunens dagvattenledningar. Vi kontrollerar vattnet minst två gånger per år och hittills har vi inte haft några problem med kvaliteten, säger Kurt.

Här står också en vagn med säckar av spackelrester.

– Tyvärr finns det ingen annan lösning på spackelresterna än att låta det gå till deponi. Men resterna innehåller inga farliga kemikalier. Det kan ju vara en tröst, säger Kurt.

Transport till slutdestination

Spacklet har letat sig ned till fabriken två produktionslinjer där det fylls i plastbehållare eller plastpåsar. Dessa körs sedan ut på träpallar för att vänta på

transport till mellanlandning eller slutdestination.

– 60 procent av vår produktion går till Alcro Becker, förklarar Kurt. De har ett mellanlager i Nykvarn utanför Stockholm dit spacklet transporteras. Därifrån distribueras spacklet till respektive kund ute i landet.

En del av Scanpacs produktion exporteras till andra länder i Europa.

Ute i kylig sommarvind står komprimatorn och tuggar förnöjt brännbart.

– Det blir mycket avfall genom vår produktion, säger Kurt. Men det finns en vilja i företaget att göra så rätt som möjligt. Och genom komprimatorn har vi tagit ett steg på vägen.

Den gamla soptippen på Gryta avslutas och en ny byggs. Anledningen är nya regler som bestämmer hur en deponi ska vara uppbyggd. Den nya tippen ska täcka hela regionens deponering för 50 år framåt. De som lämnar material till VafabMiljös deponi kan vara säkra på att avfallet tas omhand på bästa möjliga sätt.

De gamla tipparna har stängts – ny byggd på Gryta

● Efter 2009 får man inte längre slänga sopor på de gamla deponierna (soptipparna) i VafabMiljöregionen. Nya regler har lett fram till att en ny deponi byggts i Västerås och den ska täcka hela regionens deponering för 50 år framåt. En väldigt viktig resurs för vårt närområde.

Ordet soptipp kan väcka många tankar kring det gamla tipsättet då allting hamnade i en enda stor hög som täcktes över. Den tiden är sedan länge förbi och idag gäller långt mer avancerade och miljöriktiga metoder.

På Gryta avfallsstation i Västerås har en ny soptipp byggts som följer EU:s regler om hur deponier ska byggas. Den gamla håller på att sluttäckas och inkommande material går numera till den nya deponin. De material som läggs på deponi i dagsläget är gipskivor, isolering, fönsterglas och PVC-rör.

Från sex deponier till en

Den gamla deponin påbörjades redan 1969 och användes i nästan 40 år. Anledningen till att VafabMiljö var tvungen att bygga ny deponi är nya EU-regler som bestämmer hur en deponi ska vara uppbyggd och den gamla höll inte måttet. Även VafabMiljös fem

andra deponier i regionen stängs av samma orsak.

Anledningen att gå från sex deponier till en är en blandning av ekonomiska skäl och det faktum att allt mindre avfall deponeras idag. På bara tio år har deponiavfallet i regionen minskat med över 100 000 ton.

Den nya ska räcka i 50 år

Flera lager av olika material utgör bottenplattan av den nya deponin.

Det handlar till mycket om att göra den så tät som möjligt. Bottentätningen görs med blandningen bentonit, stensmjöl och vatten som tillsammans blir som en torr betong. Lägg till ytterligare plastduk, stensmjöl och dräneringsgrus så är botten klar. Bottentätningen är cirka en meter tjock. Hela deponin är uppbyggd i celler så att avfallslagren kan skiljas åt. Deponin kan så småningom komma att bli 38 hektar

stor och då beräknas den räcka för hela regionen i 50 år framöver.

På en annan del av Gryta avfallsstation håller den gamla deponin på att sluttäckas. Även där finns det lagar och regler att uppfylla. Ett av kraven är att det finns ett tätt skikt som hindrar nederbörd att tränga in i deponin och gas från att tränga ut.

Tätningen görs i olika lager med olika material, totalt 1,5 meter tjockt. Det översta lagret täcks med jord och växtlighet. Dessutom är det viktigt att det är rätt höjd och rätt lutning på ytan. Att täcka en deponi är ett omfattande jobb och dessutom mycket kostsamt.

– Sluttäkningsarbetet är dyrt, för hela Gryta deponi kommer kostnaden hamna runt 150 miljoner kronor, berättar Kjell Skanser, projektledare på VafabMiljö.

Tidskrävande projekt

Sluttäkningsarbetet har börjats på 10 hektar av gamla deponin.

Hela ytan av den gamla deponin (cirka 40 hektar) kommer ta lång tid att sluttäcka. I dagsläget beräknas det vara klart år 2025, men då är arbetet fortfarande inte klart med deponin.

– Efter sluttäckningen har vi ansvar och tillsyn av deponier i 30 år, berättar Kjell Skanser. Det innebär till exempel att ta provtagning på yt- och grundvatten, lakvatten och gasutvinningen. Detta gäller även övriga deponier i regionen.

Framtiden för gamla deponier

Det finns idéer om att göra en del av den gamla deponin till ett parkområde med aktiviteter för besökare.

VafabMiljö skulle kunna integrera parken i sin redan befintliga miljöundervisning. Nu återstår att göra verklighet av detta projekt.

VafabMiljö har sökt och fått pengar från Klimp (klimatinvesteringsprogram) för att göra ett besöksområde.

VafabMiljö erbjuder

- Inventering och dokumentation av avfallsflöden.
- Anpassade lösningar för alla branscher.
- Totalservice för farligt avfall.
- Lokal transportör och lokalt omhändertagande för god service och nära kontakt.
- Grundläggande miljöutbildning för er personal.
- Sorteringsguide för källsortering.
- Detaljerad redovisning av hur insamlat material tas om hand.
- Miljöriktigt omhändertagande för maximal återvinning.
- Statistikrapportering för resultatuppföljning av källsortering.
- VafabMiljös nyhetsbrev Cirkulera.
- God totalekonomi.

Kontakta en av VafabMiljös säljare

Behöver du hjälp med ditt avfall eller vill du skaffa ett Återbrukskort? Du är välkommen att kontakta någon av våra säljare.

Innesäljare
021-39 35 70

Västerås
021-39 35 18

KAK (Köping, Arboga,
Kungsör)
021-39 35 74

Övriga regionen
021-39 35 67

Återbrukskort
021-39 35 42

Vad gör du på jobbet?

• Här presenteras medarbetare på VafabMiljö, vad de gör på jobbet och vad de kan hjälpa dig som kund med. I detta nummer presenteras Börje Erbrink som är en veteran inom renhållning och miljöarbete.

Vad gör du på jobbet?

– Jag säljer renhållningstjänster till företag och verksamheter. Det innebär bland annat att jag hjälper företag att komma igång med källsortering av avfall. Speciellt fokus lägger vi på att det farliga avfallet omhändertas efter de principer som finns.

Jag håller också i information och utbildningar för företag innan de börjar källsortera.

Börje Erbrink, säljare på VafabMiljö - en veteran inom miljöarbete.

Hur länge har du jobbat på VafabMiljö?

– Jag började som renhållningsarbetare 1988 och blev säljare på Vafab 1998.

Vad kan du hjälpa kunderna med?

– Allt som har med avfall att göra, hur de ska lösa sin avfallshantering från sortering av tidningspapper till farligt avfall.

Vad är din viktigaste uppgift?

– Att leda in kunder på rätt väg när det gäller miljöfrågor och avfallshantering. Att ge dem en fördjupad förståelse hur viktigt det är att så mycket material som möjligt går till återvinning, när det bland annat gäller skrot, papper och plaster.

Vad är ditt bästa miljötips?

– Stäng av alla datorer, tv-apparater med mera så de inte står på stand-by. Det ger effekt, både för miljön och för din ekonomi. Köp lågenergilampor - jag har inte en enda vanlig glödlampa i mitt hem.

Reception: 021-39 35 00, Fax: 021-33 51 50

Postadress: 721 87 Västerås, Huvudkontor: Nyängsleden, Gryta avfallsstation, Västerås

E-post: info@vafabmiljo.se, Hemsida: www.vafabmiljo.se